

שָׁבַן דָּרָךְ בְּעֲלֵי הַסּוּדוֹת: אוֹמְרִים מְרַגְלִית לְתַלְמִידֵיהֶם, וְלֹא נֹדְעוּ בּוֹ בְּרַמְיָהּ, חוֹזֵר לָהֶם אוֹתוֹ דָּבָר בְּדָבָר שְׁחוֹק, כְּמוֹ אוֹתוֹ שְׁאֵמֵר, בִּיצָה אַחַת הַפִּילָה שְׁשִׁים כְּרָכִים. וּבָאָה בִיצָה וְנִפְלָה מֵעוֹף שֶׁהָיָה פּוֹרֵחַ בְּאֵיזֵר וְהִפְתָּה שְׁשִׁים כְּרָכִים אֵלָיו. וּבְעֲלֵי לִיצְנוֹת אָמְרוּ שְׁלֹא אָמַר הוּא, רַק שְׁבָן אָדָם כָּתַב שְׁשִׁים כְּרָכִים, וּבָאָה בִיצָה שִׁיעָאָה מֵעוֹף וּמְחַקָּה שְׁשִׁים כְּרָכִים שֶׁל כְּתִיבָה. וְחָס וְשָׁלוֹם שְׁבַעֲלֵי הַתּוֹרָה אוֹמְרִים דְּבָרֵי שְׁחוֹק וְדְבָרִים בְּטָלִים בַּתּוֹרָה.

אָרְא כִּף פְּרִשׁוּהָ, (דְּבָרִים כב) אֶפְרָחִים - אֵלָיו בְּעֲלֵי מִשְׁנָה. אוֹ בִיצָים - אֵלָיו בְּעֲלֵי מִקְרָא. וְכִמוֹ שֶׁנִּפְלָ מֵאוֹתוֹ אֶפְרָח, שֶׁהוּא בַר נִפְלִי, נִפְלִית בִיצָה שֶׁהוּא אֶתְרוֹג שְׁעוֹר שֶׁכַּפִּיצָה, וּבִגְלָלָה נֶאֱמַר (עֲמוּס ט) בַּיּוֹם הַהוּא אֶקִּים אֶת סִפְתְּ דָּוִד הַנִּפְלֵת. וְנִפְלו עֲמָה (שִׁיר הַשִּׁירִים ו) שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת, שֶׁהֵם כְּרוּכִים בָּהּ, כְּגוֹן פִּיצַד כּוֹרְכִים אֶת שְׁמַע. וְהֵם כְּנֶגֶד שְׁשִׁים מִסְּכָתוֹת. וְעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר, אֵלָיו (תְּהִלִּים מו) בַּתּוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רַעוּתֶיהָ, שֶׁהֵן הַלְכוֹת שְׁאֵין לָהֶן חֲשׁבוֹן.

וְאוֹתוֹ אֶפְרָח הוּא בֶן יִ"ה, הוּא בַּתּוֹף חֲמִשִּׁים שְׁעֵרֵי בִינָ"ה, דְּהִלְנוּ יִ"ה חֲמֵשׁ פְּעָמִים עֶשֶׂר, ו' הוּא נִפְּוֹל, שֶׁנִּפְּל אַחַר אוֹתָהּ שְׁנֶאֱמַר, (ישעיה יד) אֵיךְ נִפְּלָת מִשָּׁמַיִם הִילַל בֶּן שַׁחַר. וְנִקְרָא נִפְּוֹל, וְלֹא נִפְּל, וְלֹא נִפְּל מִשָּׁמַיִם שָׁבוּ נִפְּוֹל יִשׁ יִ"ו, וְיִוֹרֵד בָּהֶם לְגַבֵּי ה' ה', שְׁנֶאֱמַר בְּהֵן (רות א) וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיֶהֱן. זֶהוּ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים כב) שֶׁלַח תְּשַׁלַּח אֶחָד מִבֵּית רֶאשׁוֹן, וְהִשְׁנִי מִבֵּית שֵׁנִי, וְ"שְׁמָחוּ ה' שְׁמָיִם וְ"תִגַּל ה' אֶרֶץ.

בֹּא וּרְאֵה, הַשְּׁמֶשׁ הַזֶּה מִתְּגַלֵּה בַּיּוֹם, וּמִתְכַּסֶּה בַּלַּיְלָה, וּמֵאִיר בְּשָׁשִׁים רַבּוֹא כּוֹכְבִים. גַּם כִּף רוּעָה הַנֶּאֱמָן, כְּשֶׁהִתְכַּסֶּה מִהָעוֹלָם, מֵאִיר בְּשָׁשִׁים רַבּוֹא נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אִם הַדּוֹר כְּרֵאִי. וְזֶה

דְּהִכִּי אֵיךְ דְּמֵאֲרֵי רִזִּין, אֶמְרִין מְרַגְלִית לְתַלְמִידֵיהוֹן, וְלֹא אֶשְׁתַּמוּדְעוֹן בֵּיהּ בְּרַמְיָא, אֶהְדָּר לּוֹן הַהוּא מְלָה בְּמִלֵּי שְׁחוֹק, כְּגוֹנוֹנָא דְּהַהוּא דְּאָמַר, דְּבִיצָה אַחַת, אֶפִּילַת שְׁתִּין כְּרָכִין. וְאֶתָּא בִיצָה וְנִפְּלַת מִן עוֹפָא דְּהָיָה פָּרַח בְּאֵוִירָא, וּמְחַאֵת אֵלֵין שְׁתִּין כְּרָכִין, וּמֵאֲרֵי דְּלִיצְנוֹתָא אָמְרוּ, דְּלֹא אָמַר הוּא אֵלָא דְּבַר נֶשׁ כָּתַב שְׁשִׁים כְּרָכִין, וְאֶתָּא בִיצָה וְנִפְּקַת מִן עוֹפָא וּמְחַקַת שְׁתִּין כְּרָכִין דְּכְתִיבָה. וְחָס וְשָׁלוֹם דְּמֵאֲרֵי אוֹרִייתָא אֶמְרִין מִלִּין דְּשְׁחוֹק, וְדְבָרִים בְּטָלִים בְּאוֹרִייתָא.

אֵלָא הָא אוֹקְמוּהָ, (דְּבָרִים כב) אֶפְרָחִים, אֵלֵין מֵאֲרֵי מִשְׁנָה. אוֹ בִיצָים, אֵלֵין מֵאֲרֵי מִקְרָא. וּכְגוֹנוֹנָא דְּנִפְּל מֵהַהוּא נִפּוֹל, דְּאֵיְהוּ בַר נִפְּלִי, נִפְּלִית בִיצָה דְּאֵיְהוּ אֶתְרוֹג שִׁיעוֹרָא כְּכַבִּיצָה. וּבִגְיָנָה אֶתְמַר (עֲמוּס ט) בַּיּוֹם הַהוּא אֶקִּים אֶת סִפְתְּ דָּוִד הַנִּפְּלֵת. וְנִפְּלו עֲמָה (שִׁיר הַשִּׁירִים ו) שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת, דְּאֵינוֹן כְּרִיכִין בָּהּ, כְּגוֹן פִּיצַד כּוֹרְכִין אֶת שְׁמַע. וְאֵינוֹן לְקַבֵּל שְׁשִׁים מִסְּכָתוֹת. וְעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר, אֵלֵין (תְּהִלִּים מו) בַּתּוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רַעוּתֶיהָ, דְּאֵינוֹן הַלְכוֹת, דְּלִית לּוֹן חוֹשְׁבֵן.

וְהַחֹוֹא נִפּוֹל אֵיְהוּ בֶן יִ"ה אֵיְהוּ בַּתּוֹף חֲמִשִּׁין תְּרַעִין דְּבִינָ"ה, דְּהִלְנוּ יִ"ה חֲמֵשׁ זְמַנִּין עֶשֶׂר ו' אֵיְהוּ נִפּוֹל, דְּנִפְּל בַּתֵּר הַהִיא דְּאֶתְמַר, (ישעיה יד) אֵיךְ נִפְּלַת מִשָּׁמַיִם הִילַל בֶּן שַׁחַר וְאֶקְרִי נִפּוֹל, וְלֹא נִפְּל, וְלֹא נִפְּל. כְּגוֹן דְּבִיָּה נִפּוֹל יִ"ו וְנַחֲתִית בְּהוֹן לְגַבֵּי ה' ה', דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (רות א) וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיֶהֱן. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (דְּבָרִים כב) שֶׁלַח תְּשַׁלַּח חֵד מִבֵּית רֶאשׁוֹן וְתִנְיָנָא מִבֵּית שֵׁנִי, לְאֶקְמָא לּוֹן. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (דָּף רט"ז ע"ב) (תְּהִלִּים צו) יִ"שְׁמָחוּ ה' שְׁמָיִם וְ"תִגַּל ה' אֶרֶץ.

תָּא חֲזִי, הָאֵי שְׁמֵשָׁא אֶתְגַּלֵּיא בִּימְמָא, וְאֶתְכַּסֵּיא בַּלַּיְלָא. וְנִהִיר בְּשְׁתִּין רַבּוֹא כְּכַבִּיא. אוֹף הָכִי רַעִיא מֵהִימְנָא,

מִבֵּית שֵׁנִי, לְהַקִּימָם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים צו) יִ"שְׁמָחוּ ה' שְׁמָיִם וְ"תִגַּל ה' אֶרֶץ. בֹּא וּרְאֵה, הַשְּׁמֶשׁ הַזֶּה מִתְּגַלֵּה בַּיּוֹם, וּמִתְכַּסֶּה בַּלַּיְלָה, וּמֵאִיר בְּשָׁשִׁים רַבּוֹא כּוֹכְבִים. גַּם כִּף רוּעָה הַנֶּאֱמָן, כְּשֶׁהִתְכַּסֶּה מִהָעוֹלָם, מֵאִיר בְּשָׁשִׁים רַבּוֹא נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אִם הַדּוֹר כְּרֵאִי. וְזֶה